

equal class

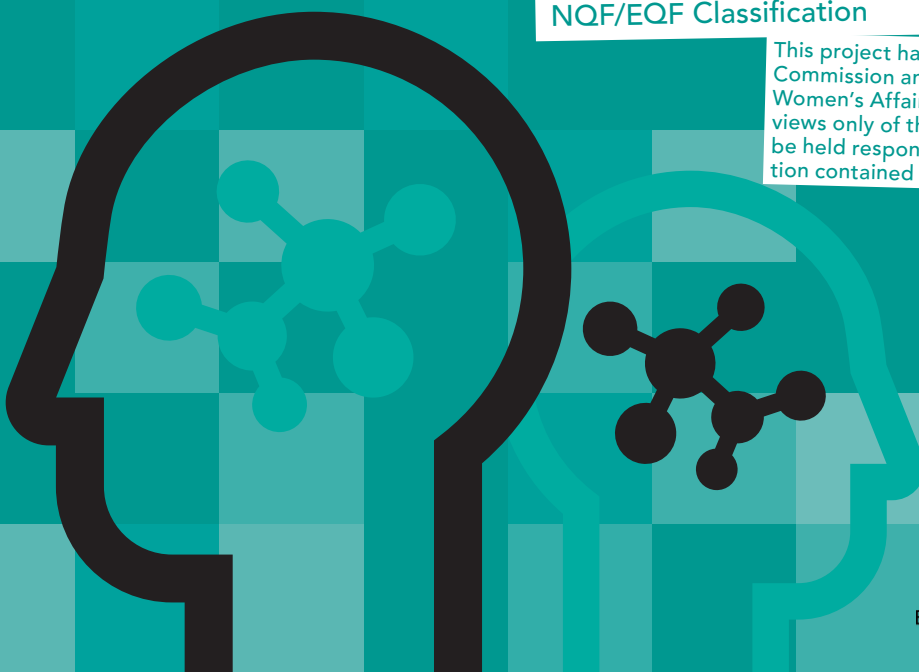
Taking relevant professional experience into account

Validation of non-formal and informal learning in the EQUAL-CLASS countries

Summary Report

Engineers Qualified in Higher Non-University VET Institutions – Providing Arguments and Evidence for NQF/EQF Classification

This project has been funded with support from the European Commission and the Austrian Federal Ministry of Education and Women's Affairs (BMBWF). The content of this publication reflects the views only of the author, and neither the Commission nor BMBWF can be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Tinkamos profesinės patirties įvertinimas

Neformalaus ir savaiminio mokymosi rezultatų vertinimas ir pripažinimas EQUAL-CLASS projekto partnerių šalyse

Ataskaitos santrauka

Project Information:

Project title: Engineers Qualified in Higher Non-University VET Institutions – Providing Arguments and Evidence for NQF/EQF Classification
Project acronym: EQUAL-CLASS
Programme: Lifelong Learning Programme, Leonardo da Vinci
Project number: 2012-1-AT1-LEO05-06968
Project coordinator: Monika Auzinger, auzinger@3s.co.at
3s Unternehmensberatung GmbH, Vienna, Austria

© 2014

This project has been funded with support from the European Commission and the Austrian Federal Ministry of Education and Women's Affairs (BMBWF). The content of this publication reflects the views only of the author, and neither the Commission nor BMBWF can be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

1. Įvadas

EQUAL-CLASS yra Europos Komisijos finansuojamas projektas, kurio tikslas yra išanalizuoti ir palyginti mechatronikos, ir elektronikos/elektros inžinerijos kvalifikacijas skirtingose šalyse, ypatingą dėmesį skiriant šių kvalifikacijų priskyrimui **nacionalinėms kvalifikacijų sandaroms (NKS)** ir **Europos mokymosi visą gyvenimą kvalifikacijų sandarai (EKS)**.

Viena iš EQUAL-CLASS projekto dalių yra išanalizuoti **neformaliai ir savaiminiu būdu įgytų mokymosi rezultatų vertinimo ir pripažinimo kontekstą** penkiose šalyse: Austrijoje, Vokietijoje, Lietuvoje, Portugalijoje ir Šveicarijoje. Pastaruoju metu sparčiai auga mokymosi, vykstančio ne formalaus švietimo įstaigose ir institucijose vaidmuo. Todėl vertinant ir pripažįstant tokio mokymosi rezultatus yra siekiama, kad šis mokymasis taptų piliečiams labiau matomas ir jų naudojamas, siekiant profesinės karjeros ir asmeninio tobulėjimo tikslų. Vienas iš esminių dalykų šioje srityje yra už formalios švietimo sistemos ribų įgytų mokymosi rezultatų įvertinimas ir pripažinimas, priskiriant kvalifikacijas nacionalinių kvalifikacijų sandarų lygmenims.

Šioje ataskaitoje yra apibendrinti EQUAL-CLASS projekto partnerių atliktos neformaliai ir savaiminiu būdu įgytų mokymosi rezultatų vertinimo ir pripažinimo konteksto ir sąsajų su nacionalinėmis kvalifikacijų sandaromis analizės rezultatai.

Tai yra tyrimo, atlikto vykdant EUQAL-CLASS projektą, rezultatų santrauka.

Išsamesnę informaciją galima rasti projekto svetainėje : www.equal-class-efq.eu

Neformalus ir savaiminis mokymasis yra toks mokymasis, kuris vyksta ne formalaus švietimo ir profesinio rengimo įstaigose, pavyzdžiui, darbo vietose, laisvalaikiu arba namuose.

Neformalaus ir savaiminio mokymosi rezultatų **pripažinimas** yra grindžiamas asmens įgytų mokymosi rezultatų vertinimu, o jo rezultatu gali būti išduodamas kvalifikacijos pažymėjimas ar diplomas.

Šaltinis: Cedefop (2009). European guidelines for validating non-formal and informal learning, Liuksemburgas

2. Metodologija

Šioje ataskaitoje aprašytą analizę atliko EQUAL-CLASS projekto partneriai. Šis darbas buvo vykdomas dviem etapais. Pirmojo etapo metu projekto partneriai analizavo esamą literatūrą ir kitų tyrimų ataskaitas. Naudojantis bendra tyrimo struktūra, tyrėjai turėjo pateikti neformaliai ir savaiminiu būdu įgytų mokymosi rezultatų vertinimo ir pripažinimo konteksto savo šalyse apžvalgą, įvertinti šio proceso poveikį šalies mastu ir ieškoti neformaliai ir savaiminiu būdu įgytų mokymosi rezultatų vertinimo ir pripažinimo praktikos pavyzdžių, kurie būtų įdomūs profesines studijas baigusiems inžinieriams ir technikams.

Antruoju etapu projekto partneriai apklausė ekspertus (2014 m. pradžioje), siekdami gauti papildomos informacijos apie galimus neformaliai ir savaiminiu būdu įgytų mokymosi rezultatų vertinimo ir pripažinimo praktikos pavyzdžius bei išsiaiškinti neformaliai ir savaiminiu būdu įgytų mokymosi rezultatų vertinimo ir pripažinimo bei nacionalinių kvalifikacijų sandarų sąsajas.

3. Politinis kontekstas ir situacija partnerių šalyse

Nors neformalaus ir savaiminio mokymosi rezultatų vertinimas ir pripažinimas jau daug metų yra svarbus klausimas, pastaruoju metu šio klausimo aktualumas politinėje darbotvarkėje Europos Sąjungoje ir šalyse narėse labai išaugo, ypač įgyvendinant kai kurias politines ES iniciatyvas, pavyzdžiui 2012 m. Europos Tarybos rekomendaciją.

2012 m. Europos Tarybos rekomendacija dėl neformalaus ir savaiminio mokymosi rezultatų vertinimo ir pripažinimo:

Šiame dokumente šalys narės yra raginamos iki 2018 m. įdiegti struktūras ir mechanizmus, kurie leistų įvertinti ir pripažinti piliečių neformaliai ir savaiminiu būdu įgytas žinias, įgūdžius ir kompetencijas. Tai taip pat leistų asmenims remiantis neformaliai ir savaiminiu būdu įgytų žinių, įgūdžių ir kompetencijų vertinimu įgyti kvalifikaciją ar jos dalį.

Neformalaus ir savaiminio mokymosi rezultatų vertinimo ir pripažinimo sąsajos su NKS

Daugelyje šalių diskusija dėl neformaliai ir savaiminiu būdu įgytų mokymosi rezultatų vertinimo ir pripažinimo buvo glaudžiai susijusi su NKS diegimu ir plėtra. Tačiau analizuotose penkiose šalyse sąsajos tarp neformaliai ir savaiminiu būdu įgytų mokymosi rezultatų vertinimo ir pripažinimo bei NKS yra silpnos. Panaši situacija yra ir kitose Europos šalyse, kur sąsajos tarp neformaliai ir savaiminiu būdu įgytų mokymosi rezultatų vertinimo ir pripažinimo struktūrų ir mechanizmų bei NKS yra gana neaiškios, arba jų visai nėra. Čia išimtis yra Prancūzija, kur neformaliai ir savaiminiu būdu įgytų mokymosi rezultatų vertinimo ir pripažinimo pagrindu suteikiamos kvalifikacijos yra įtrauktos į nacionalinį kvalifikacijų registrą.

Išsamių nacionalinių neformalaus ir savaiminio mokymosi rezultatų vertinimo ir pripažinimo strategijų kūrimas šalyse

Analizuotose šalyse kol kas nėra įdiegtų išsamių nacionalinių neformalaus ir savaiminio mokymosi rezultatų vertinimo ir pripažinimo strategijų, tačiau visose šalyse pastebima reikšminga pažanga kuriant ir diegiant tokias strategijas. Tai būdinga ir analizuotoms penkioms šalims, ir visai Europai. Tačiau analizė taip pat rodo, kad kol kas profesines studijas baigusiems inžinieriams ir technikams trūksta neformalaus ir savaiminio mokymosi rezultatų vertinimo ir pripažinimo galimybių. Šį faktą atskleidžia daug pavyzdžių iš visų analizuotų šalių.

- **Austrijoje** yra kuriama ir plėtojama išsami nacionalinė neformalaus ir savaiminio mokymosi rezultatų vertinimo ir pripažinimo strategija. Ši nauja strategija bus susieta su vykdomu NKS diegimu ir su Austrijos mokymosi visą gyvenimą strategija.
- **Vokietijoje** veikiančios neformalaus ir savaiminio mokymosi rezultatų vertinimo ir pripažinimo priemonės yra labai įvairios ir taikomos vietos, regiono ir šalies lygmeniu. Daugeliu atvejų tai yra poįstatyminio pobūdžio priemonės. Pastaraisiais metais padarytas nemenkas progresas plėtojant nacionalinę neformaliai ir savaiminiu būdu įgytų mokymosi rezultatų vertinimo ir pripažinimo sistemą.
- **Lietuvoje** galima pastebėti reikšmingus pokyčius plėtojant teisinę bazę, kuria siekiama pagrįsti nacionalinės neformaliai ir savaiminiu būdu įgytų mokymosi rezultatų vertinimo ir pripažinimo sistemos kūrimą.

- **Šveicarijoje** pastaraisiais metais sistemingos neformalaus ir savaiminio mokymosi rezultatų vertinimo ir pripažinimo priemonės diegiamos lėčiau, tačiau kryptingai. Šiuo metu tik profesinio mokymo sistemoje, ypač pirminio profesinio mokymo srityje yra sutvarkytos ir taikomos neformalaus ir savaiminio mokymosi rezultatų vertinimo ir pripažinimo procedūros.
- **Portugalija** yra viena iš nedaugelio šalių, kuriose veikia brandi, nors dar neišsami nacionalinė neformalaus ir savaiminio mokymosi rezultatų vertinimo ir pripažinimo sistema su daugybe priemonių ir šios sistemos naudotojų.

Daugelyje Europos šalių, pavyzdžiui, Austrijoje ir Vokietijoje, pastebima, kad neformalaus ir savaiminio mokymosi rezultatų vertinimo ir pripažinimo procesą sudaro daug įvairių vertinimo ir pripažinimo procedūrų bei iniciatyvų, kurių daugelis yra parengtos įgyvendinant atskirus projektus, todėl jos tarpusavyje nesuderintos ir nesusietos.

Kai kuriose šalyse, pavyzdžiui Lietuvoje ir Vokietijoje, vienas iš svarbiausių iššūkių yra visuomenės informavimas apie siūlomas neformalaus ir savaiminio mokymosi rezultatų vertinimo ir pripažinimo procedūras.

Tinkamos profesinės patirties įvertinimas

Vienas iš šios analizės tikslų buvo apžvelgti šiuo metu veikiančias neformalaus ir savaiminio mokymosi rezultatų vertinimo ir pripažinimo priemones, tinkamas įvertinti profesines studijas baigusių inžinierių ir technikų profesinę patirtį, kuomet siekiama suteikti naują aukštesnio NKS/EKS lygmens kvalifikaciją. Tokios kvalifikacijos pavyzdys yra inžinieriaus profesinė kvalifikacija Austrijoje:

Inžinieriaus profesinės kvalifikacijos reforma Austrijoje

Profesinio mokymo įstaigų absolventai, įgiję profesines kvalifikacijas technologijų srityje ir trijų metų profesinę patirtį, gali pretenduoti gauti inžinieriaus kvalifikaciją. Ši procedūra nėra grindžiama jokiais standartais, todėl tokia inžinieriaus kvalifikacija negali būti traktuojama kaip kvalifikacija Nacionalinės kvalifikacijų sandaros kontekste.

Ši procedūra pastaruoju metu yra reformuojama. Yra rengiami mokymosi rezultatų standartai ir peržiūrima inžinieriaus kvalifikacijos suteikimo procedūra. Tikslas yra sutvarkyti dabartinę inžinieriaus kvalifikaciją taip, kad ji galėtų būti įtraukta į Nacionalinę kvalifikacijų sandarą. Kol kas nėra priimtas sprendimas dėl tokios kvalifikacijos lygmens NKS.

Šis analizės uždavinys buvo sudėtingesnis, negu tikėtasi. Visų pirma, partnerių šalyse nacionalinės kvalifikacijų sandaros yra diegiamos lėčiau, negu buvo tikimasi prieš pradant įgyvendinti šį projektą. Pavyzdžiui, Austrijoje ir Šveicarijoje kvalifikacijos kol kas dar nėra priskirtos NKS lygmenims. Be to, daugelyje šalių sąsajos tarp NKS ir neformalaus ir savaiminio mokymosi rezultatų vertinimo bei pripažinimo yra labai silpnos.

Antra, dėl šalyse naudojamų neformalaus ir savaiminio mokymosi rezultatų vertinimo ir pripažinimo priemonių gausos ir įvairovės yra labai sunku jas tinkamai įvertinti. Daugelyje šalių neformalaus ir savaiminio mokymosi rezultatų vertinimo ir pripažinimo procesą sudaro daug įvairių centralizuotai ir decentralizuotai įgyvendinamų bei taikomų

iniciatyvų, projektų ir priemonių. Net neformalaus ir savaiminio mokymosi rezultatų vertinimo ir pripažinimo ekspertai nežino visų priemonių, taikomų jų šalyse. Trečia, analizės metu surinkta informacija atskleidė, kad šiuo metu yra gan mažai neformalaus ir savaiminio mokymosi rezultatų vertinimo ir pripažinimo procedūrų, pritaikytų projekto tikslinei grupei - kvalifikuotiems technologijų srities darbuotojams. Daugeliu atvejų neformalaus ir savaiminio mokymosi rezultatų vertinimo ir pripažinimo iniciatyvos yra skiriamos nekvalifikuotiems žmonėms, bedarbiams, kuriems labiausiai reikia šio proceso teikiamų galimybių.

4. Apie EQUAL-CLASS projektą

EQUAL-CLASS projekte yra analizuojamos ir lyginamos mechatronikos, ir elektronikos/elektros inžinerijos kvalifikacijos, kurias teikia aukštesniosios arba aukštosios profesinio mokymo įstaigos Austrijoje, Vokietijoje, Lietuvoje, Portugalijoje ir Šveicarijoje.

Šios kvalifikacijos yra analizuojamos bei lyginamos remiantis trimis perspektyvomis – mokymosi rezultatais, besimokančiųjų įgytomis kompetencijomis ir absolventų nuomone. Ypatingas dėmesys yra skiriamas kvalifikacijų priskyrimui NKS/EKS lygmenims. Kvalifikacijų lyginamoji analizė vykdoma:

- taikant nuotolinio mokymosi laboratorijų priemonę ("Remote Laboratories") - laboratorijas, kurios simuliacijų pagrindu leidžia vykdyti per internetą valdomas operacijas – ši priemonė leidžia daugiau sužinoti apie besimokančiųjų įgytas žinias, gebėjimus ir kompetencijas;
- vykdant absolventų apklausą internetu, siekiant daugiau sužinoti apie jų užimamas pareigas ir poziciją darbo rinkoje.

5. Kita informacija

Šiame dokumente yra pateikta tyrimo, atlikto vykdant EUQAL-CLASS projektą, rezultatų santrauka. Išsamesnę informaciją galima rasti projekto svetainėje.

Daugiau informacijos apie EQUAL-CLASS projektą galima rasti svetainėje

<http://www.equal-class-eqf.eu/>.

Projekto ataskaitos ir kiti rezultatai yra pateikti svetainės rezultatų skyrelyje:

<http://www.equal-class-eqf.eu/results/>

Jeigu turite klausimų dėl šio projekto, prašome kreiptis šiuo adresu:

3s Unternehmensberatung GmbH

Monika Auzinger, Viktor Fleischer

Tel: +43 1 585 09 15-12

e-mail: auzinger@3s.co.at, fleischer@3s.co.at

Comparing qualifications in mechatronics & electrical engineering/electronics

European Qualifications Framework (EQF) levels 5-6
in Austria, Germany, Lithuania, Portugal and Switzerland

3 perspectives

LEARNING OUTCOMES (THEORETICAL – DESCRIPTIVE)

Structured description and comparison of qualifications based on learning outcomes

- Using adapted methodology from the 'ZOOM' project
- Comparing qualification profiles
- Comparing the assessment of knowledge, skills and competence

LEARNERS (PRACTICAL – PERFORMANCE TESTING)

'Remote Laboratories'

- Online laboratories to remotely conduct real experiments
- Testing learners' PLC* knowledge, skills and competence
- Learners in the participating countries have to solve the same programming exercises online.

* PLC = Programmable Logic Controller

GRADUATES (LABOUR MARKET)

Alumni survey

- Comparing graduates' occupations and positions in the labour market
- Web-based questionnaire in four different languages
  - Job level and status
  - Degree of responsibility
  - Career prospects
  - Type of tasks executed

How can learning outcomes acquired in the workplace be taken into account?

- Desk research & interviews
- Validation and recognition of non-formal/informal learning
  - Higher NQF/EQF level?

Can the results provide additional evidence for the classification of qualifications in the National/European Qualifications Framework?

Aims: Providing and testing a set of methodological tools

- for transnational comparison
- for the creation of transparency and
- for raising the understanding of a qualification

Further information: www.equal-class-eqf.eu

Duration of the project: 10/2012 – 09/2014

Partners from: Austria, Germany, Lithuania, The Netherlands, Norway, Portugal and Switzerland

Contact:

3s Unternehmensberatung GmbH (project coordinator) www.3s.co.at

Monika Auzinger auzinger@3s.co.at (+43) (1) 585 09 15-12

Viktor Fleischer fleischer@3s.co.at

